

Verhalen over de roerige jaren zestig in Deventer

(Tekst Allard van Lenthe, zomer 2024)

Deze zomer publiceer ik verhalen over jongeren, het Jongeren centrum De Zambar Brink 30 en de politiek in de eindjaren zestig in Deventer.

Ik was in de jaren '68-'72 activist en sociaal-cultureel werker in De Zambar. De Zambar was één van de eerste door het rijk gesubsidieerde poppodia en actiecentra in het land. Het was een pilot van het ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk met Marga Klompé.

De avant-garde, het non-conformisme en de burgerlijke ongehoorzaamheid grepen in elkaar en maakten van Deventer een linkse stad.

Het was de tijd van de tijd van Bernard Duimel, Stef Huis in 't Veld, Johan van der Veen en Nico Bolkestein.

En in het land was het de tijd van Joop den Uyl, Marga Klompé, Jan Scheafer en Hedy d'Ancona.

Ik heb de verhalen op mijn website gezet en deel deze in het najaar 2024 met mensen die de jaren zestig hebben mee gemaakt en met mensen van wie vrienden of ouders die jaren hebben mee gemaakt.

Ik moet ze kwijt, ik heb de verhalen al te lang met me mee gedragen.

De verhalen

- *Verhalen over de roerige jaren zestig in Deventer
- *Een poppodium in Deventer/OJC De Zambar Brink 30
- *Stille tocht voor Luther King
- *Krakersbeweging Het sleutelgat
- *Bernard Duimel, wethouder van Deventer
- *Stef Huis in 't Veld
- *Harry Rauw en de Assenstraat
- *Kunst uit het vuistje & Brink aan de Knikker
- *Popfestival Free Village Eerbeek
- *Bert Jansen/Nozzing but the blues
- *Coosje van Bruggen en Claes Oldenburg
- *Actie Blik van de Brink
- *Dolle Mina's acties
- *Bunk Bessels en zijn oude liefde
- *Henk Bulo, barkeeper in Deventer
- *Het Landbouwertje op De Brink
- *Johan van der Veen als 16 jarige actievoerder
- *Dichter en journalist Nico Slothouwer
- *Burgemeester Bolkestein van Deventer

De rode draad

De rode draad van de verhalen is de strijd tussen Links Activisme en Rechts Populisme in de eindjaren '60 in Deventer.

Die strijd komt in de jaren '60 overwaaien uit Amerika en Engeland.

Het Links Activisme en de avant-garde van die jaren bestaat uit de opkomst van de popmuziek en de popart, de vredesbeweging, de studentenopstand, de flowerpower, het drugsgebruik, het feminisme, de homo-emancipatie, de kraakbeweging en het natuuractivisme.

De strijd komt overwaaien uit Amerika en Engeland en bereikt via Amsterdam de provinciesteden.

Ook Deventer.

Er is een heftig generatieconflict. Nooit eerder is de avant-garde zo jong en zo confronterend. Ineens dragen jongens lang haar en zijn er bloemenmeisjes en provo's.

Ineens roken jongeren wiet en omarmen ze elkaar. Make love not war.

Ineens demonstreren ze tegen oorlog en schendingen van mensenrechten. Ze staken op universiteiten, ze lopen weg van huis en kraken, want er is woningnood en er staan huizen leeg.

Ze lezen Jan Wolkers, Gerard Reve en Anja Meulenbelt, ze luisteren naar de VPRO-radio en naar Veronica-schip. Bob Dylan, Boudewijn de Groot en de Beatles zijn populairder dan Jezus.

Rechts Populisme vindt popmuziek en jazz een duivels kabaal. Seks is smerig en drugs zijn verslavend. Demonstreren, staken en kraken zijn strafbare ordeverstoringen, waar tegen streng moet worden opgetreden

Kappers weigeren langharigen te knippen, lastige jongeren worden van school gestuurd, vrijgevochten vrouwen worden uitgemaakt voor sletten.

Het Jongeren centrum De Zambar is de poel des verderfs. Veel Deventenaren wenden hun hoofden af wanneer ze over het stadsplein langs De Zambar lopen. Ze willen niks met die tent te maken hebben.

Ik leef als twintigjarige in twee werelden: de wereld van de popscene in de binnenstad en de wereld van het burgerbestaan in de nieuwbouwwijk Keizerslanden.

Ik woon daar met vrouw en kind.

Op mijn galerij woont een langharige muzikant en een alleenstaande moeder, die haar man de deur uit heeft gezet. We helpen haar met de opvang van haar zontje.

Naast ons woont een SGP-er en een beroepsmilitair van de Boreelkazerne. Hij weet dat ik in De Zambar werk en vindt dat ik mijn ziel aan de duivel heb verkocht. 'Jullie zeggen het zelf!' zegt hij. 'Sympathy for the devil zingen jullie.'

Ik ben lid van de PSP en stop bij een verkiezing een PSP-flyer bij mijn buurman in de bus.

Op de voorkant van de flyer staat een artikel over het militair-industriële complex als bron van het Kwaad. De titel is: 'Oorlog is de hel op aarde.'

Zomer 2024.

Ik denk dat Links het in de eindjaren '60 van Rechts heeft gewonnen.

De regering was in handen van Joop den Uyl, Marga Klompé, Hedy d'Ancona en Jan Schaefer.

Deventer was een linkse provinciestad.

Nu liggen de kaarten anders. Nu is de regering in handen van Fleur Agema, Sophie Hermans, Eddy van Heynum en Mona Keijzer.

Het kan verkeren.